

SEZONA 1920/21 · ŠTEVILKA 25

I VAVPOTIE

GLEDALIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVANA
RODNEGA GLEDALIŠČA
VLJUBLJANI UREJA
OTON ŽUPANČIČ

CENA 6K

Spored za 26. teden

Drama

Torek,	8. marca	— Zaprto.	
Sreda,	9. marca	— Bajka o volku.	B
Četrtek,	10. marca	— Golgota. Po znižanih cenah.	Izven.
Petek,	11. marca	— Razvalina življenja.	D
Sobota,	12. marca	— Bajka o volku.	C
Nedelja,	13. marca	— Razvalina življenja.	Izven.
Poned.,	14. marca	— Bajka o volku.	E

Opera

Torek,	8. marca	— Tosca.	C
Sreda,	9. marca	— Mignon. Gostovanje g. J. Betetta.	D
Četrtek,	10. marca	— Od bajke do bajke.	A
Petek,	11. marca	— Mignon. Gostovanje g. J. Betetta.	B
Sobota,	12. marca	— Thaïs.	E
Nedelja,	13. marca	— Mignon.	A
Poned.,	14. marca	— Zaprto.	

Drama pripravlja izvirno slovensko noviteto Frana Kosca „Mrákov“; opera Parmovega „Zlatoroga“.

Bajka o volku

Igra v treh dejanjih (štirih slikah).

Spisal: FRANC MOLNAR. Prevel: O. ŠEST.

Režišer: ŠEST.

Dr. Kelemen	g. Peček.
Vilma, njegova žena	gna Wintrova.
Jurij Szabó	g. Šest.
Grofica	ga Boršnikova.
Micka	gna Gorjupova.
Vilmina mati	gna Rakarjeva.
Gospod Fajnik	g. Danilo.
Poročnik Zagon	g. Gabersčik.
Poročnik Mikhal	g. Drenovec.
Plačilni natakar	g. Ločnik.
Prvi natakar	g. Rakuša.
Drugi , ...	g. Bitenc.
Tretji , ...	g. Jerman.
Četrти , ...	g. Šubelj.
Pikolo	gna Lehmanova.
Prvi lakaj	*
Drugi , ...	*
Tretji , ...	*
Četrti , ...	*
Sobarica	gna Gabrijevčičeva.

Čas: sedanjost.

Začetek ob 8.

Konec ob 10.

GOLGOTA

Drama v treh dejanjih. Spisal Sergjan Tucić.

Režiser: ROGOZ.

On			g. Šest.
Makarij, prior			g. Pregarc.
Demetrij, ...			g. Rogoz.
Apolonij, ...			g. Rakuša.
Severin, ...			g. Kovič.
Hilarij, ...			g. Šubelj.
Polikarp, ...			g. Strniša.
Kvirin, ...			g. Micič.
Ciril, ...			g. Potokar.
Evzebij, ...			g. Jerman.
Pelegrin, samostanski vratar			g. Plut.
Žena			ga Rogozova.
Ljubimec			g. Gaberščik.
Sluga			g. Bitenc.

IV

Razvalina življenja

Igra v treh dejanjih. Spisal F. S. Finžgar.

Režiser: A. DANILO.

Urh Kantè, žganjar, krčmar, oče . . .	g. Ločnik.
Lenčka, njegova hči	ga Juvanova.
Tona, njegova rejenka	gna Vera Danilova.
Martin, kmet, sosed	g. Gregorin.
Ferjan, kmet, sosed	g. Terčič.
Sirk, kmet	g. Danilo.
Mica Slana, potovka	gna Rakarjeva.

Godi se na kmetih dandanes.

TOSCA

Melodrama v 3 dejanjih. Besedilo po V. Sardouju napisala L. Illica in G. Giacosa, prevel Cvetko Golar; vglasbil G. Puccini.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser: F. RUKAVINA.

Floria Tosca, slovita pevka (sopran)	gna Zikova.
Mario Cavaradossi, slikar (tenor)	g. Kovač.
Baron Scarpia, policijski načelnik (bariton)	g. Levar.
Cesare Angelotti (bas)	g. Zorman.
Cerkovnik (bariton)	g. Trbuhošić.
Spoletta, birič (tenor)	g. Mohorič.
Sciarrone, orožnik (bas)	g. Vovko.
Jetničar (bas)	g. Perko.
Pastir	gna Šterkova.

Kardinal, sodnik, vodja mučilnice, pisar, častnik, podčastnik, vojaki. Cerkveni pevci, duhovniki, ljudstvo.

Godi se v Rimu leta 1800.

Nove dekoracije izdelal g. dek. slikar V. Skružny.

Prva vprizoritev leta 1900. v Rimu.

I. V cerkvi St. Andrea della valle v Rimu.

Angelotti, bivši konzul nekdanje rimske republike, je ušel iz leče in se skrije v kapelici. Slikar Mario Cavaradossi, njegov priatelj, ga spozna ter oblubi pomagati mu. Ko pride Tosca, Cavaradossijeva zaročenka, se Angelotti urno zopet skrije. Podoba, ki jo slika Cavaradossi, vzbudi v Toski ljubosumnost, ali on jo kmalu pomiri. Markiza Attavanti, sestra Angelottijeva, je skrila pod olтарjem žensko obleko, da more preoblečeni brat pobegniti pred nasledajočim ga Scarpio. — Cavaradossi svetuje Angelottiju, naj se skrije v njegovi vili, ako pa preti nevarnost, v vodnjaku. Oba odideata. Scarpia z biriči išče Angelottija, pa ga ne najde. Na podobi spozna poteze markize Attavanti in ker jo je slikal Cavaradossi ljubček Toskin, je Scarpiji takoj jasno, da mora biti Cavaradossi

v stiku z begom Angelottijevim, tembolj, ker je v kapelici našel pahljačo z grbom markize Attavanti. Pretkani Scarpia hoče po ljubosumni Tosci izvedeti, kje je skrit Angelotti. Birič zasledujejo Angelottija.

II. Soba ministra Scarpije v farneški palači. Scarpia sedi pri večerji, pričakujoc Toske. Birič Spoletta poroča, da se ni posrečilo prijeti Angelottija, pač pa Cavaradossija. Scarpia zapove privesti Cavaradossija. Po brezuspešnem zaslišavanju ga ukaže mučiti.

Tosca pride in čuje ječanje mučenega Cavaradossija, skrivališča Angelottijevega pa noče izdati. Muke Cavaradossijeve narščajo, dokler Tosca ne pove, da je Angelotti skrit v vodnjaku. Cavaradossi, pripeljan pred Scarpijo, hitro spozna, da je Tosca izdala skrivnost, zato jo pahne od sebe. Za Scarpijo strašna vest, da je Napoleon zmagal pri Marengu, navduši silno Cavaradossija, tako da spozna Scarpia v njem svojega političnega nasprotnika. Scarpia ga ukaže usmrтiti. Edino Tosca ga more rešiti, ako se uda Scarpiji, ki že davno hrepeni po njej. Tosca je stanovitna, ali ko začuje priprave za usmrčenje Cavaradossijevo, reče Scarpiji, da se mu uda, ako s tem reši Cavaradossija. Scarpia to obljudbi, ali ko hoče Tosco objeti, ga ona z bodalom umori. Nato hiti domov, vzame vso zlatnino in bisere ter gre v grad Sant Angelo h Cavaradossiju, da bi ž njim pobegnila.

III. Na vrhu grada St. Angelo v Rimu.

Vojaki privedejo Cavaradossija na morišče. Tosca prihiti s pismom Scarpijevim, ga pokaže Cavaradossiju in mu razodene, da bo le na videz ustreljen. Toda hudobni Scarpia je bil ukazal, da naj Cavaradossija resnično ustrelje. Cavaradossi pogumno stopi pred puške, ko pa vojaki ustrelje, se zgrudi mrtev. Tosca misli, da se le dela mrtvega, kmalu pa spozna resnico ter skoči z grada v globočino.

**Gostovanje opernega pevca drž. opere na Dunaju
g. JULIJA BETETTA**

MIGNON

Opera v treh dejanjih. Besedilo po Goethe-ju napisal M. Carré in J. Barbier. Uglasbil Ambroise Thomas. Prevel O. Ž.

Dirigent: I. BREZOVŠEK.

Režiser: F. BUČAR.

Mignon (mezzo-sopran)	gna Thierryjeva.
Filina, glumica (sopran)	ga Levičkova.
Viljem (tenor)	g. Kovač.
Lotario (bas)	g. Betetto.
Laërtes, glumec	g. Trbuhović.
Jarno, cigan	g. Zorman.
Friderik, mlad plemič (sopran)	gna Vrhunčeva.
Antonio, sluga	g. Vovko.

Meščani, kmetje, glumci in glumice, cigani. Gostje barona Rosenberga.

Godi se deloma v malem mestu v Nemčiji, deloma v Italiji.

Ciganski ples pleše Rut. Vavpotičeva.

Plese priredil baletni mojster g. Pohan.

Nove dekoracije naslikal g. V. Skružny.

I. V gostilni na dvorišču. Ljudstvo popiva. Stari pevec Lotario, ki hodi po svetu od kraja do kraja, zapoje otožno pesem, izrazujoč hrepenenje po svoji izgubljeni hčerki. Krdelo ciganov zapleše gostom v zabavo. Jarno, ciganski glavar, veli Mignon plesati „pre-slavnji jajčji ples“, ona pa mu kliubuje; Jarno ji preti s palico, prihajajoči Viljem pa jo reši. Po odhodu ciganov pride glumec Laertes svarit Viljema pred Filino, pretkano koketo, ki stanuje s svojo glumaško družbo v gostilni. Filini pa se kmalu posreči Viljema očarati; prikupljivo ga vabi, naj gre tudi on ž njo v graščino barona Rosenberga, kamor je vsa družba povabljenata: Viljem oblubi iti ž njo, Mignon pripoveduje Viljemu svojo žalostno zgodbo, kako so jo cigani odvedli od doma in kako jo Jarno zdaj muči, prosi Viljema, naj io vzame s seboj kot paža. Viljem sklene vzeti jo seboj.

II. Glumci so dospeli v graščino, še nocoj bo predstava „Sen kresne noči“. Filina bo nastopila kot Titanija, Laertes pa kot Tezej. — Filina sedi pred ogledalom in se lišpa, kar pride Viljem z Mignon. Filina se roga tako „čudnemu“ služabniku, zasmehuje Viljemu in ga s svojo koketnostjo popolnoma očara. Oba odideta. Mignon je ljubosumna; ker ljubi Viljema, želi biti tudi tako lepa, kakor Filina. Pri zrcalu najde lepotilo, hitro se namaže po licu in se sama sebi čudi, kako lepa je zdaj. Da bi bila Viljemu še bolj všeč, oblike tudi Filinino obliko, ki se nahaja v sosedni sobi. Mladi baron Friderik, ki zalezuje Filino, se priplazi skozi okno; namestu Filine pa najde tu Viljema, svojega tekmeca. Nastane prerekanje in končno dvoboj; komaj pa sta zablestela meča, že prihiti Mignon iz sosedne sobe v Filinini oblike, da ščiti Viljema. Friderik odide smeje se. Viljem namerava poslati Mignon k sorodnikom, kjer bi se ji dobro godilo, pri sebi je ne more več obdržati, ker je že dorasla. Mignon pa pravi, da pojde rajša zopet kot plesalka po svetu, vzame slovo od Viljema in plakajoč mu pade v naročje. V tem trenotku vstopi Filina s Friderikom, vidi Mignon v objemu Viljema ter ju zasmehuje. Viljem se opraviči in zopet odide s Filino.

III. Park pri graščini barona Rosenberga. Mignon blodi vsa obupana po parku; v ljubosumnosti prosi Boga, naj uniči to graščino z bliskom in požarom. Lotario to čuje ter zažge paviljon, kjer se vrši predstava. Filina pride po predstavi iz paviljona, vsa družba hvali njen nastop kot Titanija. Viljem išče po parku Mignon, ko jo najde, zapazi to Filina in jej veli, naj prinese iz paviljona Šopek cvetic, ki jih je tam pozabila. Mignon uboga, ali komaj je v paviljonu, že prihiti Laertes in pove, da paviljon gori. Ker se Mignon še ni vrnila, hiti Viljem v goreči paviljon in jo prinese nezavestno.

IV. Palača Cipriani ob gardskem jezeru. Viljem privede Mignon, ki je okrevala, v Italijo. Lotario ju spremišča. Stari sluga Antonio pričuje Viljemu, da je mlada domača hčerka pred 15 imi leti utonila, oče da je odšel po svetu, mati je umrla in zdaj je palača na prodaj.

Mignon pride, gleda na krasno okolico, na jezero in se veseli blagodejnega podnebja. Vse to je že nekoč videla, spominja se tega in onega — vprašala bi rada, ali nikogar ni; zakliče: Lotario, Viljem! Viljem pride in jo strastno objame, tudi ona je srečna, da more končno objeti ljubljene moža. Lotario pride v dragoceni oblike, v rokah skrinjico, v koji se nahaja mej drugim tudi molitvenik. Mignon vzame molitvenik in začne moliti — kmalu pa moli molitvico na pamet, nakar Lotario spozna, da je Mignon njegova izgubljena hčerka Sperata.

Od bajke do bajke

Pravljičen ples v petih dejanjih in z eno premeno. Spisal Ladislav Novak,
vglasbil Oskar Nedbal.

Dirigent: A. BALATKA.

Režija: V. POHAN.

I. Babica pripoveduje bajke.

Babica	gna Jakhlova.	Prestar	g. Simončič.
Nje vnuka	gna Turkova.	Lajnar	g. Klepec.
Stražnik	g. Mencin.	Turist	g. Ižanc.
Dekletce	gna. Fajgelova.	Postrežček	g. Drenovec.
Stara devica	gna Vrhunčeva.	Vajenec	g. Parcer.

II. Kraljevič začaran v povodnjaka

Kralj	g. Ižanc.	Kraljevič	gna Chladkova.
Kraljična Zlatolaska	gna Svobodova.	Poljski kraljevič	gna Haberlova
Povodni mož	gna Jezerškova.	Turški kraljevič	g. Simončič.

III. Pogumni krojaček.

Krojač Iglič	gna Svobodova.	Črni vitez	g. Ižanc.
Vrag	g. Pohan.	Njegova žena	gna Vrhunčeva.
Krasotica	gna Špirkova.		

Vražički

IV. Trnoljčica.

Kralj	g. Drenovec.	Klepetulja	gna Lapajnetova.
Kraljica	gna Vrhunčeva.	Predica	gna Jakhlova.
Rožica	gna Haberlova.	Prvi kuhar	g. Simončič.
Kraljevič iz de-vete dežele, gna Bežkova.		Staro stoletje	g. Mencin.
Stražnik	g. Ižanc.	Novo stoletje	gna Vavpotičeva.

Dvanajst mesecev, lovci.

V. Zveri in razbojniki.

Vodna vila	gna Špirkova.	Profesor	g. Drenovec.
Kresnica	gna Ruta.	Spremnik	g. Faigel.

Trije razbojniki, dva speča možička, osel, pes, mačka, petelin.
 Solo-plese plešejo dame: Svobodova, Špirkova, Chladkova, Bežkova.
 Ples otrok, lovcev, vragov, rož, gozdnih vil, gob in zveri pleše baletni
 zbor in gojenci baletne šole.

Godi se na otroškem igrišču.

I. Babica pride s svojo vnučko na otroško igrišče in deca jo prosijo, naj jim pripoveduje bajke. Babica sede in pripoveduje.

II. O princu, ki je bil začaran v povodnjaka, in ga kraljična Zlatolaska, ko ji je prinesel izgubljeno kroglo, s poljubom odreši.

III. O pogumnem krojačku, ki je osvobodil začaran grad hudiču iz rok in ga odnesel v vreči.

IV. O Trnoljčici, ki so ji rojenice določile, da se zbode v prst in se vse kraljestvo pogrezne v spanje, iz katerega reši njo in vse kraljestvo kraljevič iz devete dežele, ki se vanjo zaljubi in jo poljubi.

V. O gozdnih vilah in možičkih, o zvereh in razbojnikih.

VI. Babica konča svoje pripovedovanje, stemnilo se je, otroci se neradi ločijo od babice.

IV.

Thaïs

Opera v treh dejanjih (sedmih slikah). Besedilo po Anatolu France-u napisal Louis Gallet. Vglasbil J. Massenet.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser: F. BUČAR.

Thaïs, igralka (sopran)	gna Thalerjeva.
Athanaël, puščavnik (bariton)	g. Levar.
Nikias, mlad filozof (tenor)	g. Šindler.
Palemon, star puščavnik (bas)	g. Zupan,
Krobyla, sužnja (sopran)	gna Šuštarjeva.
Myrtala, sužnja (mezzo-sopran)	gna Vrhunčeva.
Albina, redovnica (mezzo-sopran)	ga Trbuhovičeva.
Diva (sopran)	ga Levičkova.
uženj (bas)	g. Zorman.

Puščavniki, redovnice, ljudstvo. Godi se začetkom 4. stoletja
v Tebanski puščavi in v Aleksandriji.

Prva vprizoritev 16. marca 1894. v Parizu.

Plese priredila ga Helena Poljakova. Plešejo: ga Poljakova,
gospodične Nikitina, Svobodova, Špirkova in Bežkova.
Corps de ballet.

Nove dekoracije naslikal g. V. Skružny.

V zgodbah svetnikov beremo, da je v četrtem stoletju živila v Egiptu spokornica Thaïs. V svoji mladosti je bila igralka v Aleksandriji, takrat enem najvažnejših središč grške kulture. Bila je nenavadno lepa, toda njeno življenje ni bilo čednostno. Izpreobrnil jo je menih, čigar ime ni dognano. Nekateri mislijo, da je bil Paphnucij, ki slovi kot najgorečnejši izmed egipetskih asketov tistega časa; drugi so mnenja, da se je imenoval Serapion ali Bessarion. O njem pripoveduje legenda, da je pač rešil dušo grešnice, da pa je pri tem sam zapal večnemu pogubljenju.

Povest o lepi izpreobrnjenki je porabil Anatole France kot snov za svoj roman »Thaïs«. Jedro in morala slovitega dela je skepsa, ki kot vodilna ideja omogoča razvoj in opravičuje nejasni zaključek romanovega dejanja. »Vem« — piše Anatole France v privatnem pismu — »da človeštву nisem prinesel resnice. Ljudje hrepene po absolutnem in tiste, ki najmanj mislijo, najbolj žeja po gotovosti. Med politiki, ki jih poznam, ne vidim niti enega, ki

bi bil zmožen dvomiti.« Anatole France priporoča dvom, ker ga ima za vir vztrpnosti, prizanesljivosti in usmiljenja.

Ne dolgo potem, ko je roman izšel, je izrazil Paul Desjardins mnenje, da bi »Thaïs« utegnila zanimati kakega skladatelja, n. pr. Massenet. In Massenet je ubogal ter poveril sestavo besedila svoje opere znanemu libretistu Galletu, ki je v svoji pesniti moral seveda opustiti vsako filozofske razmotrivanje. Izluščil je iz romana le motiv o nepremagljivi in slepi sili ljubezni. Njena žrtev postane menih Paphnucij, imenovan v operi Athanael.

Prva slika nas popelje na obrežje Nila, kjer najdemo starega puščavnika Palemona sredi tovarišev pri skromni večerji. Athanaelov stol je še prazen. Melanholična fraza v orkestru pripravlja razpoloženje. Pristopi Athanael in da duška svoji žalosti zavoljo razuzdane ženske z imenom Thaïs, ki s svojim nebrzdanim življenjem pohujšuje aleksandrijsko ljudstvo. Pripoveduje, da jo je poznal in celo poželel v svoji mladosti, preden je postal kristjan in menih. Sedaj bi jo želel oteti iz objema satanovega.

Ko Athanael zaspi, se mu Thaïs v sanjah prikaže. Topla in nasladna glasba spremila vizijo, a brž utihne, ko se menih prebudi. Dasi mu modri Palemon odsvetuje vmešavati se v posvetne stvari, odide Athanael v Aleksandrijo, da izpreobrne grešnico.

Po slikoviti introdukciji nas povede pesnitev na teraso Nikijevega doma v Aleksandriji, Nikias je Athanaelov prijatelj iz mladosti, nasladneš, epikurejec. Vlahnem dialogu, ki ga spremila ravno taka glasba, svetuje Nikias Athanaelu, naj ostane v njegovi hiši pri veselici, pri kateri bo sodelovala tudi Thaïs. S porednim nasmehom na ustnih preoblečeta lepi sužnji Krobyla in Myrtala puščavnika, o katerem pravi Nikias, da je tako zanemarjen, da skoro ni več človeku podoben. Razposajenost v glasbi narašča, ko se bliža Thaïs, ki jo spremila množica čestilcev in veseljakov. Athanael se seznanii z njo in ji napove svoj poset.

V tretji sliki smo pri Thaïs. Sita življenja, toda boječa se starosti in smrti vprašuje svoje ogledalo, je li še lepa in bo li ostala večno lepa. V veliki sceni, ki sledi in ki v njej že podleže Thaïs menihu, dasi mu tega še ne prizna, se odigra dvoboj med anahoretom in hetero, ki zastopata dve nasprotujoči si svetovni naziranji. Ko zastor pade, godba ne utihne; polagoma izpodriva resni, religiozni motivi lascivne melodije. Burnemu prizoru sledi preprosta in v sreč segajoča meditacija, ki nas obvešča, da je našla Thaïs notranji mir, da je rešena.

V naslednji sliki pove Thaïs Athanaelu, da je pripravljena slediti mu. Nikias in njegovi prijatelji, zbrani pri orgijah, hočejo odhod kurtizane zabraniti. Da prepreči nesrečo, se zavzame Nikias slednjič za odhajajoča in vrže denar med množico, da odvrne pozornost od njiju.

V peti sliki vidimo Athanaela in Thaïs na potu v samostan, kamor vodi menih spokornico. Thaïs je utrujena, njene noge krvave. Redovnice pridejo in jo odvedo v zavetišče, ki ga ne bo zapustila nikdar več.

Navidez zadovoljen se vrne Athanael med svoje brate. V njegovem srcu pa je nemir. Kakor Tannhäuser Wolframu o svojem romanju, pripoveduje Athanael Palemonu o neozdravljivi bolezni, ki se je polastila njegove duše. V nemirnem, sunkovitem ritmu govori o Thaïs. Prehajajoča iz mola v dur, izzveni njegova povest

v priznanju: »Vse, kar zrem, je Thaïs! — Thaïs! — Thaïs!« V sanjah se mu prikaže najprej Thaïs kot kurtizana, potem kot redovnica na smrtni postelji. V največji razburjenosti odhaja, da bi jo videl še enkrat v življenju.

V zadnji sliki vidimo Thaïs poslavljajočo se od sveta. Pod košatim figovim drevesom so krog nje zbrane njene tovarišice. Glasba izraža izključno cerkvene molitve. »Usmili se je, o Gospod!« pojo redovnice. Thaïs zre kakor zamaknjena predse, njeno obličeje izraža rajskega mira. Ob vrtnem vhodu se prikaže Athanael. Z bleščajočimi lica mu sije obup. Prizor spominja na svidenje Fausta in Marjetice v ječi. Thaïs je v smrtni ekstazi, Athanael ji govori besede, ki jih ona ne razume, ne more več umeti: »Laž je bilo vse, kar sem govoril, le življe je resnica! Reci mi, da živiš! Ne umri!« — Prepozno. »Sladkost uživam nadzemске sreče« — šepeta Thaïs — »in odpuščeni so mi moji grehi. Zdaj zrem nebo... Boga!«

O hudožestvenikih.

Nahitro par neurejenih zapiskov.

Astrovin Teljegin (Kačalov in Pavlov) v pijanosti. Kot da me je obsenila grozna vizija. Pošasten ples — danse macâbre modernega inteligenta, pošastnejši od vseh srednjeveških mrtvaških plesov. Strahota ... Ne da ti pokoja, preganja te noč in dan in dan in noč, vriva se ti v misli, in še tedne in tedne se ti bo kradlo v sanje. — Umnega človeka je zajahal zloben demon in ga ponižal do zadnjega s tem da mu je vzel uzdo samovlade; živega čovega je poavtomatil in ga kreta po svoji satanski kaprici. Kod ga kreta? Po absolutnem prostoru ... Najvišja, zagonetna sila te umetniške akcije: svet, dostopen peterim človeškim čutom, preobrazi pred tvojimi očmi in ga premakne v četrto dimenzijo. Ta soba z zaklenjeno kredenco, po kateri trka blazen prst po taktu blazne muzike, je še tu pred menoj, a je izgubila vso realno bitnost; eksistira samo še kot nekak privid, kot duh sobe, ki je vstal iz groba, pošasten kakor ta dva človeka, ki plešeta po tej imaginarnosti svoj neznanski, tragično groteskni ples. — Čehov sam je moral osupniti in se zgroziti do dna duše, ko je zagledal svoj pesimizem, svoj obup nad sodobno Rusijo tako vtelešen, in to na mestu, kamor je postavil on samo kratko režijsko opazko.

Baje je ta prizor prvotno zamisel Stanislavskega.

Torej: koliko je tu prevzetega — v najboljšem zmislu besede — koliko lastne izvirne tvornosti? Grški kiparji so ponavljali in ponavljali do nebroja že dane in po tradiciji posvečene tipe.

Recitacije. Gospa Knipper-Čehova, bogata duša, ki podaja svojo zrelo umetnost s plemenito pridržanostjo vnanjih izrazil. S čustveno toplino in preprostostjo ustvari okrog sebe intimno ovzdušje; mehko in kakor z blago pregovorljivostjo te vede v svet svojih globokih doživljajev. Pri njej kakor pri Kačalovu ona produševljenost besede, ki živo priča, da je dospel umetnik do one točke, odkoder je poet izšel. — Da ni bilo gospe Germanovi mogoče nastopiti v recitaciji, čutim Grušenke iz Bratov Karamazovih ali Olge iz Treh sestra. Njen glas je prosojna dragocenost, vsa njena pojava izraz diskretne, tako diskretne duše. —

Kačalov. Antonijev govor — čudo ritma in jezikovne glasbe. Ta skrb za besedo, ta fanatizem za polnozvoče gre pri Kačalovu tako daleč, da je v Brutovem govoru pustil v nemar kontrast med prozo in verzom, da je izginila psihologija Brutove preproste okornosti, ki se tako razlikuje od Antonijevega skrbno pripravljenega, s premišljeno retoriko umeitno zaokroženega govora. Ne morem si misliti, da je Kačalov to ponevedoma prezrl.

Kainz je Shakespeareovo dikcijo moderniziral; dobro se spominjam njegovega Hamleta. Verze je ponekod bočil v veličastno kipeče loke, drugod se se mu izlivali v burnih, prekopicujočih se kaskadah, pa zopet padali navadno, vsakdanje; — Kačalov ohrani nekaj klasičnega celo pri Čehovu. Poetova beseda mu je svetost, niti drobec hostije ne sme ostati nezavžit. S tem povzdigne tudi naturalizem do stila.

IV.

Cene prostorom

Parter

	Parter	Drama	Opera
Sedež I. vrste	30	K . . .	40 K
„ II.-III. vrste	26	„ . . .	35 „
„ IV.-IX. vrste	22	„ . . .	30 „
„ X.-XIII. vrste	18	„ . . .	22 „
Dijaško stojišče	4	„ . . .	4 „

Lože

Lože v parterju in

I. redu za 4 osebe	130	„ . . .	180 „
Balkonske lože za 4 osebe	90	„ . . .	130 „

Nadaljne vstopnice v

I. redu in parterju	25	„ . . .	30 „
Nadaljne vstopnice v balkonskih ložah	20	„ . . .	25 „

Balkon

Sedež I. vrste	20	„ . . .	25 „
„ II.-III. vrste	13	„ . . .	20 „

Galerija

Sedež I. vrste	9	„ . . .	10 „
„ II.-V vrste	7	„ . . .	8 „
Stojišče	3	„ . . .	3 „

Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri dnevni blagajni (operno gledališče) od 10. do pol 1. ure in od 3. do 5. ure proti 10% povisku in na dan predstave pri blagajni za gorenje cene.

Med predstavo vstop ni dovoljen.

Ponatisk dovoljen
le z označbo vira.

Gledališki list izhaja vsak ponedeljek in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.

I.V.

TISKAR UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI